

В. П. Старик

Пуза Євген Євгенович

ПУЗА Євген Євгенович (02. 02. 1880, провінція Бачка, нині у складі Сербії — 13. 12. 1922, Ужгород) — військовик, громадсько-політичний діяч. Закінчив кадетську школу. Від 1899 перебував на військовій службі в австро-угорській армії. 1911 вийшов у відставку. Працював нотаріусом на Закарпатті. З початком 1-ї світової війни знову призваний до війська, 1918 демобілізований. Делегат Всенародних зборів закарпатських українців у м. Хуст (нині Закарпатської обл.), що 21 січня 1919 проголосили злуку українських комітетів Угорщини із ЗУНР, обраний заступником голови Центральної народної ради. Був одним із 3-х делегатів від Закарпаття (разом із [С. Клочураком](#) та [Д. Климпушем](#)), які у січні 1919 в столиці ЗУНР м. Станіслав (нині Івано-Франківськ) вручили [Є. Петрушевичу](#) рішення народного віча про об'єднання Закарпаття із ЗУНР. Відтоді воював у 1-й авіасотні 1-го авіаполку УГА, брав участь у бойових вильотах на розвідку та бомбардування. У квітні 1919 змінив [П. Франка](#) на посаді референта літунських справ при Державному секретаріаті військових справ ЗУНР. На короткий час повернувся на Закарпаття, вів агітацію проти Угорщини. Заарештований угорською владою та засуджений до смертної кари. Втік з ув'язнення і повернувся на Галичину. Один із організаторів з'їзду делегатів закарпатської Гуцульщини в Станіславі. У травні 1919 віддав наказ кільком українським літакам перелетіти на територію Чехо-Словаччини. У липні того ж року виїхав на Пряшівщину, звідти — до Праги. За поданням голови [Директорії Підкарпатської Русі Г.-І. Жатковича](#) введений до її складу. Як заступник голови Руської центральної народної ради в Хусті написав 22 серпня 1919 президентові Чехо-Словаччини [Т. Масарику](#) листа, в якому протестував проти порушення умов Паризького мирного договору, згідно з яким Закарпаття мало отримати повну національну автономію; стверджував, що закарпатські русини вважають себе

частиною українського, а не російського народу. 1920 разом із С. Клочураком та [Я. Остапчуком](#) заснував Соціал-демократичну партію Підкарпатської Русі, був відповідальним редактором її друкованого органу — г. «Вперед». Організатор українського життя на закарпатській Гуцульщині, засновник і фундатор читалень товариства «Просвіта». Автор багатьох статей громадсько-політичної тематики.

Рекомендована література

1. Євген Пуза: Посмертна згадка // Свобода. 1923, 10 січ.;
2. Клочурак С. До волі: Спомини. Нью-Йорк, 1978;
3. Уж., 2009;
4. Габор В. Пуза Євген // Українська журналістика в іменах. Вип. 2. Л., 1995.

Бібліографічний опис:

Пуза Євген Євгенович / В. П. Старик // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2023. – Режим доступу:

<https://esu.com.ua/article-880283>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).